

ihalede idare tarafından ihale konusu işi oluşturan 16 iş kalemi için genel olarak *yılına ait kamu kurum ve kuruluşlarının birim fiyatlarının 2 iş kalemi için ise * yılı rayiçleri kullanılarak analiz oluşturulduğu 5 iş kalemi için ise piyasa araştırmasının esas alındığı buna göre yaklaşık maliyetin hesaplanmasında güncel olmayan birim fiyatların da kullanıldığı ancak ilgili idare tarafından ilk ilan tarihine kadar yaklaşık maliyetin güncellenmediği bu

durumun sonraki ihale işlemlerinin sağlıklı yürütülmesini engelleyeceği hk

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına esas miktarların tespiti" başlıklı 9 uncu maddesinde "(1) Yaklaşık maliyet hesabına esas miktarların tespiti için öncelikle aşağıda yer alan çalışmaların yapılması gereklidir:

a) Arazi ve zemin etüdünün yapılması; uygulama projesi üzerinden anahtar teslimi götürü bedel teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde arazi ve zemin etüt çalışmalarının; ön ve/veya kesin proje üzerinden birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde ise, mümkün olan arazi ve zemin etüt çalışmalarının yapılmış olması zorunludur.

b) Proje zorunluluğu; bina işlerinde uygulama projesi, diğer işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımları için uygulama projesi, yapılamayan kısımları için kesin proje; doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan işler ile ihale konusu işin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ise ön ve/veya kesin projenin hazırlanması ve yaklaşık maliyetin söz konusu projelere dayanılarak hesaplanması gerekir.

c) Mahal listesi hazırlanması; ön, kesin veya uygulama projelerine dayalı olarak, işin bünyesindeki imalat kalemlerinin adını ve yapılacağı yerleri gösteren ve yaklaşık maliyetin hazırlanmasına esas teşkil eden mahal listeleri hazırlanır.

ç) Metraj listelerinin hazırlanması; ihale konusu işe ait

proje ve mahal listelerindeki ölçü ve tariflere göre işin bünyesine giren imalatların hangi kısımda ve ne miktarda yapılacağını belirlenmesi amacıyla; anahtar teslimi götürü bedel teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde iş kalemi ve/veya iş grubu, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde ise iş kalemi şeklinde metraj listeleri düzenlenir.

d) Birim fiyat ve imalat tariflerinin hazırlanması; Ön ve/veya kesin projeye dayalı olarak birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde, idareler, iş kaleminin adını, yapım şartlarını, ölçü yeri ve şeklini, birimini, birim fiyata dahil ve hariç unsurları ihtilafa meydan vermeyecek biçimde teknik olarak açıklayan birim fiyat tarifleri hazırlar.

e) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; uygulama projeleri ve mahal listelerine dayalı olarak imalat iş kalemleri veya iş gruplarının teknik tarif ve özellikleri belirlenir.” hükmü,

Anılan Yönetmelik’in “Yaklaşık maliyet hesabına esas fiyat ve rayiçlerin tespiti” başlıklı 10’ncu maddesinde “(1) İdarelerce, ihale konusu işin yaklaşık maliyetine ilişkin fiyat ve rayiçlerin tespitinde;

a) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği, ihale konusu işe benzer nitelikteki işlerin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenerek yayımlanmış birim fiyat ve rayiçler,

c) İlgili meslek odaları, üniversiteler veya benzeri kuruluşlarca belirlenerek yayımlanmış fiyat ve rayiçler,

ç) Yüklenici veya alt yüklenici olarak faaliyet gösteren, konusunda deneyimli kişi ve kuruluşlardan alınacak, ihale

konusu işe benzer nitelikteki işlere ilişkin maliyetler,

d) İdarenin piyasa araştırmasına dayalı rayiç ve fiyat tespitleri,

esas alınır.

(2) İdareler, yaklaşık maliyete ilişkin fiyat ve rayiçlerin tespitinde (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen fiyat ve rayiçlerin birini, birkaçını veya tamamını herhangi bir öncelik sırası olmaksızın kullanabilirler.

(3) İşin bütünü, iş grubu, iş kalemi ve malzeme rayici bazında yapılacak piyasa araştırmasına dayalı fiyat tespitlerinde; iş, imalat ve/veya malzemenin yapımcılarından, üreticilerinden, ana bayilerinden, toptancılarından, yetkili satıcılarından ve satıcılarından fiyatlar veya proforma faturalar alınmak ve gerekli karşılaştırmalar yapılmak suretiyle uygun fiyatlar belirlenir. Tereddüt edilen fiyatların gerçek piyasa rayiçlerine uygun olup olmadığı hususu Ticaret ve/veya Sanayi Odalarından alınacak yazılı rayiçlerle netleştirilir.

(4) Fiyat araştırması için yapılan çalışmalarda fiyat sorulacak kişi ve kuruluşlara yazılan yazıda fiyatı tespit edilecek iş grubu, iş kalemi veya malzemenin ayrıntılı özellikleri ve standardına yer verilir, fiyat istenecek kişi ve kuruluşlara aynı koşulları taşıyan yazılarla başvurulur ve fiyatlar Katma Değer Vergisi hariç istenir. İstenen özellikleri taşımayan fiyat bildirimleri ve proforma faturaları dikkate alınmaz." hükmü,

Aynı Yönetmelik'in "Yaklaşık maliyetin hesaplanması ve güncellenmesi" başlıklı 11'inci maddesinde "(1) İş kalemi ve/veya iş grubu şeklinde tespit edilen imalat miktarlarının, Yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre belirlenen ve yüklenici karı ve genel gider ihtiva etmeyen fiyatlarla çarpımı sonucu bulunan tutar KDV hariç olarak hesaplanır ve bulunan bu tutara

% 25 oranında yüklenici kar ve genel gider karşılığı eklenmek suretiyle yaklaşık maliyet tespit edilir.

(2) Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin hesap cetveli ve icmal tablosu hazırlayanlarca imzalanmak suretiyle ihale onay belgesine eklenir.

(3) Yaklaşık maliyet, güncelliğini kaybetmesi halinde, ilk ilan veya davet tarihine kadar güncellenir.” hükmü,

İhaleye ait İdari Şartname'nin “İhale konusu işe ilişkin bilgiler” başlıklı 2'nci maddesinde “2.1. İhale konusu işin a) Adı: Belediyemiz Muhtelif Sokaklarında Asfalt Kaplama, Tamirat Ve Yol Bakımı, Yapımı İş

b) Yatırım proje no'su/kodu:

c) Miktarı (fiziki) ve türü:

Toplam 16 Kalemde Muhtelif Sokaklarında Asfalt Kaplama, Parke Kaplama, Tamirat ve Yol Bakımı

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

ç) Yapılacağı yer: Seyhan İlçe Belediyesi sorumluluğundaki sokaklar.

d) Bu bent boş bırakılmıştır.” düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin “Sınır değer” başlıklı 33'üncü maddesinde “33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar.

33.2. Teklifi sınır değerinin altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerinin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif

sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen işin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değer altında olması durumunda kesin teminat 40.2 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır." düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin "Diğer Hususlar" başlıklı 46'ncı maddesinde "...Yüklenici, işin devamı müddetince tüm masrafları (akaryakıt dahil) Yükleniciye ait olmak üzere 3 adet binek aracı idare ye tahsis edecektir...

Sıra No	İş Kalemi No	Açıklama	Birimi	Miktarı
1	ASF-02	Bitümlü Sıcak Karışım Aşınma Asfalt Betonu Üretilmesi işi (İşyerine nakli, elektronik duyargalı finişerle serme ve silindirle sıkıştırma dahil)	ton	13.000

2	Piyasa-01	Sıcak Karışım Kaplamaalı Yollarda Asfalt Yaması Yapılması (her türlü malzeme, nakliye, işçilik vb. dahil)	ton	6.000
3	İ.5	Plent Altı Aşınma Malzemesi Temini	ton	4.000
4	KGM/60.200	Soğuk Yol Çizgi Boyası İle Yol Çizgilerinin Çizilmesi	metrekare	2.000
5	İdareye Ait Asfalt İ	İdareye Ait Asfalt İle Asfalt Betonu Aşınma Tabakası Yapılması	ton	20.000
6	Piyasa-02	İdareye Ait Asfalt İle Sıcak Karışım Kaplamaalı Yollarda Asfalt Yaması Yapılması (her türlü nakliye, işçilik dahil)	ton	15.000
7	İ.6	Rögar Kapaklarının Asfalt Seviyesine Yükseltilmesi	adet	1.000
8	Piyasa-04	Asfalt Kazıma Makinesi ile Her cins Bitümlü Karışım Kaplamaalarının Kazılması	metreküp	6.000

9	15.205.1004	200 mm anma çaplı, Pvc esaslı korige drenaj borusunun temini ve yerine döşenmesi	metre	1.500
10	Piyasa-03	45X45 CM ebatlarında Yağmur Suyu Izgarası Yapılması	adet	500
11	Piyasa-05	8 cm Yüksekliğinde Normal Çimentolu Buhar Kürlü Beton Parke Taşı İle Döşeme yapılması (her ebat, renk ve desende)	metrekare	10.000
12	KGM/18.189	Parke, Beton Plak, Adi Kaldırım, Blokaj Sökülmesi	metrekare	10.000
13	15.435.1004	6 cm yüksekliğinde normal çimentolu buhar kürlü beton parke taşı ile döşeme kaplama yapılması (her ebat, renk ve desende)	metrekare	4.000
14	15.435.1005	8 cm yüksekliğinde normal çimentolu buhar kürlü beton parke taşı ile döşeme kaplama yapılması (her ebat, renk ve desende)	metrekare	15.000
15	3362/RB/SEY -02	20/15 cm ebatlarında kırmızı renkli prefabrik beton bordür döşenmesi	metre	2.500

16	ANALİZ/SEY-12	Prefabrik beton yağmur oluğu döşenmesi (25/20/10 cm ebatlarında kırmızı renkli kanal elemanı)	metre	20.000
----	---------------	---	-------	--------

düzenlemesi yer almaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu Başkanlığının 15.08.2018 tarih ve 2018/31 sayılı kararında “İdarelerin genel olarak, yaklaşık maliyet hesaplarını “Kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenerek yayımlanmış birim fiyat ve rayiçler” üzerinden yapmakta oldukları bilinmektedir.

Bununla birlikte, İdarelerin hazırladıkları yaklaşık maliyeti değişen piyasa şartlarına bağlı olarak ilk ilan veya davet tarihine kadar güncelleme yoluna gitmeyi tercih etmedikleri, bu durumun zaman zaman aşırı düşük teklif bedelinin sorgulanmasında sorun yarattığı görülmektedir. Bu tür sorunların önüne geçmek için Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 11 inci maddesinin 3 üncü fıkrasına uygun olarak güncelliğini kaybeden yaklaşık maliyetlerin güncellenmesi gerekmektedir.

Bu güncellemeyi yaparken, piyasa fiyatlarının doğru oranda yakalanması için güncellemenin “TÜİK İnşaat Maliyet Endeksi ve Değişim Oranına” göre yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir” ifadelerine yer verilmiştir.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinden; idare tarafından, ihale onay belgesi düzenlenmeden önce, ayrıntılı fiyat ve gerektiğinde miktar araştırması yapılmak suretiyle ihale konusu işin KDV hariç olmak üzere yaklaşık maliyetin

belirlenmesi ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilmesi gerektiği, buna ilişkin ayrıntılı hususların Yönetmelik'in yukarıda yer verilen ilgili maddelerinde düzenlendiği anlaşılmaktadır. Yaklaşık maliyetin güncelliğini yitirmesi durumunda ise idarece yaklaşık maliyet ilk ilan veya davet tarihine kadar güncellenir.

Başvuruya konu ihalenin "Belediyemiz Muhtelif Sokaklarında Asfalt Kaplama, Tamirat ve Yol Bakımı, Yapımı " işi olduğu, ihaleye çıkılması hususunda ihale onay belgesinin ihale yetkilisi tarafından 11.12.2020 tarihinde onaylandığı, ilan tarihinin 11.02.2021, ihale tarihinin ise 12.03.2021 olduğu, birim fiyat teklif alınmak suretiyle gerçekleştirilen ihaleye 7 istekli tarafından teklif verildiği, isteklilerden 3'ünün teklifinin yeterlilik aşamasında uygun bulunmayarak değerlendirme dışı bırakıldığı ve idarece geçerli teklifler üzerinden hesaplanan 9.401.576,00 TL (olması gereken 9.361.327,30 TL) sınır değer altında herhangi bir isteklinin teklif tutarının kalmadığından aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmadığı ve 01.04.2021 tarihli ihale komisyon kararı ile ihalenin Hem Grup Asfalt İnş. Müh. Oto Kir. Taş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı, Atanaz İnş. Taah. Nak. Gıda Kıym. Maden Otom. ve Tic. A. Ş.nin teklifinin ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif olarak belirlendiği görülmüştür.

Söz konusu iddia ile ilgili olarak 26.04.2020 tarihli Kurum yazısı ile idareden yaklaşık maliyet hesabına dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler talep edilmiş olup, idarenin cevabi yazısı ekinde gönderilen ve 05.05.2021 tarihinde Kurum kayıtlarına alınan söz konusu belgeler üzerinden yapılan incelemede, başvuruya konu ihalede idare tarafından yaklaşık maliyetin tespiti, 2 iş kalemi için Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanmış birim fiyatların, 3 iş kalemi

için evre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanmış birim fiyatların, 5 iş kalemi için piyasa araştırmasının esas alındığı, 6 iş kalemi için ise kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan birim fiyatlar ve rayiçler kullanılarak analiz oluşturulduğu ve yaklaşık maliyetin toplam 14.877.945,00 TL olarak belirlendiği görülmüştür.

İdari Şartname'nin 46'ncı maddesinde yüklenicinin iş süresince idareye tahsis etmesi istenilen 3 adet binek araca ait giderlerin bir iş kalemi olarak düzenlenmeyip yaklaşık maliyetteki genel giderler içerisinde değerlendirmesinde mevzuata aykırılık olmadığı anlaşılmıştır.

Diğer yandan ise yaklaşık maliyet hesabında idare tarafından iş kalemlerinde genel olarak evre ve Şehircilik Bakanlığı ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nün 2020 yılına ait birim fiyatlarının esas alındığı, bununla birlikte 3362/RB/SEY-02 "20/15 cm ebatlarında kırmızı renkli prefabrik beton bordür döşenmesi" iş kalemi ile ANALİZ/SEY-12 "Prefabrik beton yağmur oluğu döşenmesi (25/20/10 cm ebatlarında kırmızı renkli kanal elemanı)" iş kalemi için ise 2019 yılına ait rayiçler kullanılarak analiz oluşturulduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen tespitler neticesinde ilan tarihi 11.02.2021 olan incelemeye konu ihalede idare tarafından ihale konusu işi oluşturan 16 iş kalemi için genel olarak 2020 yılına ait kamu kurum ve kuruluşlarının birim fiyatlarının 2 iş kalemi için ise 2019 yılı rayiçleri kullanılarak analiz oluşturulduğu, 5 iş kalemi için ise piyasa araştırmasının esas alındığı, buna göre yaklaşık maliyetin hesaplanmasında güncel olmayan birim fiyatların da kullanıldığı, ancak ilgili idare tarafından ilk ilan tarihine kadar yaklaşık maliyetin güncellenmediği bu durumun sonraki ihale işlemlerinin sağlıklı

yürütölmesini engelleyeceği ve 4734 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde hüküm altına alınan temel ilkelerin zedelenmesine yol açacağı belirlendiğinden ihalenin iptal edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2021/022
Gündem No	: 23
Karar Tarihi	: 02.06.2021
Karar No	: 2021/UY.II-1097